

Qorti tal-Maġistrati (Malta)

RIK NRU 7/2024: CHARICHELON COMPANY LIMITED (C14614) V. JAGDISH BALWANTBHAI RATHOD (KI. 279833A)

(GURISDIZZJONI ESKLUSSIVA TAT-TRIBUNAL INDUSTRIJALI TAHT L-ART. 75 TAL-KAP. 452)

MAĠISTRAT: DR. VICTOR G. AXIAK

13 ta' Jannar 2025

IL-QORTI,

wara li rat ir-rikors ta' Charichelon Company Limited¹ (hawn imsejja "ir-rikorrenti" jew "il-kumpanija rikorrenti") intavolat fit-12 ta' Jannar 2024 li permezz tiegħu talbet lil Jagdish Balwantbhai Rathod (hawn imsejja "l-intimat") sabiex jidher fid-data appuntata għas-smiegh sabiex jghid 'l għala m'għandux jiġi kkundannat minn din il-Qorti li:

thallas lir-rikorrenti is-somma komplessiva ta' hamest elef disa' mija u tmienja u hamsin euro u sebgħa ċentezmi [€5,958.07], rappreżentanti ammont minnek dovut lis-socjeta' attrici rappreżentanti *undercharging* u/jew zbalji magħmula minnek rigward diversi prenotazzjonijiet li inti kont responsabbli għalihom matul l-impieg tiegħek mas-socjeta' rikorrenti, u dan kif dettaljat fir-rendikont hawn anness u mmarkat bħala 'Dok. CC1' kif ukoll fil-fatturi kostituttivi hawn annessi u mmarkati bħala 'Dok. CC2' sa 'Dok. CC14'.

Bl-ispejjeż, inkluz dawk tal-ittra uffiċjali intavolata kontra l-intimat ai termini tal-artikolu 166A tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta datata 24 ta' Novembru, 2023 bin-numru progressiv 2883/2023 u dawk tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju intavolat kontestwalment bin-numru progressiv 2657/2023, u bl-imghaxijiet legali mid-data ta' meta l-ammonti kostituttivi hawn reklamati saru dovuti sad-data tal-pagament effettiv tal-ammont globali hawn reklamati fl-intier tiegħu, kontra l-intimat li huwa minn issa ingunt għas-subizzjoni tiegħu.

¹ Fol 1-16

Ma' dan ir-Rikors qed tigi annessa traduzzjoni tal-istess fil-lingwa Ingliza li qed tigi mmarkata bħala 'Dok. CC15'

wara li rat ir-risposta tal-intimat² pprezentata fit-28 ta' Frar 2024 li permezz tagħha laqa' għat-talbiet tar-rikorrenti kif ġej:

1. Illi fuq bażi preliminari l-intimat jeċċepixxi li din l-Onorabbli Qorti m'għandhiex ġurisdizzjoni *ratione materie* f'din il-kawża, stante li t-talba rikorrenti hija rigward hlas lura t' ammonti allegatament dovuti lis-soċjeta' rikorrenti mill-intimat in segwitu għat-terminazzjoni tal-impjieg tal-intimat minn mal-istess soċjeta' rikorrenti, liema somma hija allegatament dovuta minhabba allegati żbalji li l-intimat wettaq tul dan l-istess impjieg. L-intimat jinsisti li din hija kwistjoni li ai termini t' **Artikolu 75 tal-Kap 452** taqa' fil-ġurisdizzjoni esklussiva tat-Tribunal Industrijali. Dan kif anke deċiż minn dina l-Onorabbli Qorti kif preseduta fil-kawża nru 224/2022, fl-ismijiet *Absolute Services Limited vs Divina Dulan*;
2. Illi mingħajr preġudizzju għal dak fuq eċċepit, l-intimat jinsisti li s-soċjeta' rikorrenti għandha tindika fuq liema bażi mill-kuntratt ta' xogħol li kien hemm bejn is-soċjeta' rikorrenti u l-intimat, is-soċjeta' rikorrenti qiegħda tibbaża t-talbiet tagħha;
3. Illi mingħajr preġudizzju għal dak fuq eċċepit, l-intimat jiċhad li hu qatt m'għamel żbalji li minhabba fihom huma dovuti l-ammonti allegati mis-soċjeta' rikorrenti;
4. Illi mingħajr preġudizzju għal dak fuq eċċepit, is-soċjeta' rikorrenti għandha ġġib l-aħjar prova li l-ammonti allegati minha kienu riżultat ta' *undercharging* u/jew żbalji magħmula mill-intimat;

² Fol 23-24

5. Illi mingħajr preġudizzju għal dak fuq eċċepit, is-soċjeta' rikorrenti għandha ggħib l-aħjar prova dwar l-ammonti pretiżi minnha.

Salv għal eċċezzjonijiet ulterjuri

wara li rat il-provi u semgħet ix-xhieda mressqa mill-partijiet rigward l-eċċezzjoni preliminari ta' ġurisdizzjoni mressqa mill-intimat,

wara li rat l-atti proċesswali,

wara li semgħet it-trattazzjoni magħmula bil-fomm matul is-seduta tat-13 ta' Jannar 2025 għan-nom:

- tar-rikorrenti, mill-Avukat Dr. Alan Zerafa,
- tal-intimat, mill-Avukati Dr. Anthea Whitney Turner u Dr. Raquela Saliba,

qed tagħti din is-

Sentenza parzjali

1. Il-kawża tikkonċerna ammont ta' **€ 5,958.07** li l-kumpanija rikorrenti tghid li huwa dovut lilha mill-intimat rappreżentanti *undercharging* u/jew żbalji magħmula minnu f'diversi *bookings* li kien responsabbli għalihom matul l-impjieg tiegħu magħha.
2. Skond l-intimat, din il-Qorti m'għandiex ġurisdizzjoni *ratione materiae* sabiex tisma' l-kawża stante illi: "*t-talba rikorrenti hija rigward hlas lura t'ammonti allegatament dovuti lis-soċjetà rikorrenti mill-intimat in segwitu għat-terminazzjoni tal-impjieg tal-intimat minn mal-istess soċjeta' rikorrenti, liema somma hija allegatament dovuta minhabba allegati żbalji li l-intimat wettaq tul dan l-istess impjieg. L-intimat jinsisti li din hija kwistjoni li ai termini tal-Art. 75 tal-Kap. 452 taqa' fil-ġurisdizzjoni esklussiva tat-Tribunal Industrijali. Dan kif anke deċiż minn din l-Onorabbli Qorti kif presjeduta fil-kawża numru 224/2022 fl-ismijiet Absolute Services Limited v. Divina Dulan*".
3. Ai termini tal-Art. 741(b) tal-Kap. 12:

'741. L-eċċezzjoni tal-inkompetenza tal-qorti tista' tingħata -

...

(b) meta, għalkemm ta' ġurisdizzjoni tal-qorti ta' Malta, il-kawża tingħieb quddiem qorti diversa minn dik li għandha tiegħu konjizzjoni tagħha ...'
4. Inoltre ai termini tal-Art. 730 tal-Kap. 12:

‘730. L-eċċezzjoni ta’ inkompetenza jew ta’ illegittimità ta’ persuna, u l-eċċezzjonijiet ta’ transazzjoni, arbitraġġ, res judicata, preskrizzjoni jew nullità ta’ atti, għandhom jiġu deċiżi b’kapi għalihom, qabel, jew flimkien mas-sentenza fuq il-meritu.’

5. Id-determinazzjoni ta’ din l-eċċezzjoni timxi qabel l-oħrajn kollha, għaliex huwa evidenti li jekk din l-eċċezzjoni tintlaqa’, ma jkunx hemm il-ħtieġa li l-Qorti tkompli tqis it-talbiet tar-rikorrenti u l-eċċezzjonijiet l-oħra tal-intimata.
6. L-Artikolu 75 tal-Kap. 452 tal-Liġijiet ta’ Malta, li jirregola l-ġurisdizzjoni tat-Tribunal Industrijali, jipprovdi kif ġej:

‘75.(1) Minkejja kull ma jinsab f’kull liġi oħra, it-Tribunal Industrijali jkollu l-ġurisdizzjoni esklussiva li jikkunsidra u jiddeċiedi -

(a) il-każijiet kollha fejn jiġi allegat li saret tkeċċija ingusta;

(b) it-talbiet kollha magħmula skont is-subartikoli (11) u (12) tal-artikolu 36 tal-Att, għall-ammonti li jistgħu jiġu dovuti lil haddiem jew prinċipal wara temm ta’ kuntratt ta’ servizz għal perjodu ta’ żmien fiss qabel id-data ta’ tmiem it-terminu definittivament speċifikat fil-kuntratt; u

(ċ) il-każijiet kollha li jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tat-Tribunal Industrijali bis-saħħa tat-Titolu I ta’ dan l-Att jew ta’ regolamenti preskritti tahtu,

għal kull għan barra minn proċeduri dwar reati kontra xi liġi, u r-rimedju ta’ haddiem hekk imkeċċi jew li mod ieħor jallega il-ksur tad-dritt tiegħu skont it-Titolu I ta’ dan l-Att ikun biss billi l-ilment tiegħu jintbagħat lit-Tribunal Industrijali u mhux xort’oħra ...’

7. Kif ingħad mill-Prim’ Awla tal-Qorti Ċivili fis-sentenza fl-ismijiet **Mary Doris sive Doris Camilleri v. St Paul’s Court Limited et.** (PA, Ċit Nru. 2019/2001/1 JRM, 25/09/2003):

“ġie għadd ta’ drabi mfisser mill-Qrati tagħna li l-ġurisdizzjoni esklussiva tat-Tribunal hija biss eċċezzjoni għall-ġurisdizzjoni ġenerali u aktar wiesgħa (imsejha “ġurisdizzjoni ordinarja”) li jhaddnu dawn il-Qrati, u l-imsemmija ġurisdizzjoni speċjali, mnisla minn dispożizzjoni ta’ liġi speċjali, m’għandhiex titħalla toħroġ lil hinn mil-limiti stretti mfissra f’dak il-liġi speċjali”

8. Fis-sentenza mogħtija mit-Tribunal għal Talbiet Żgħar fl-ismijiet: **Farrugia Textiles Limited v. Ian Attard** (Talba Nru 109/2022 JG, 25/11/2022) ingħad ukoll li:

“minn qari tal-artikolu 75(1)(b) tal-Kapitolu 452 tal-Liġijiet ta’ Malta magħdud ma’ dak li jridu l-artikoli 36(11) u 36(12) tal-istess Kapitolu, hekk kif emendat, u kif in huwa in vigore llum (u kif kien fil-mument tal-preżentata tal-azzjoni odjerna) huwa ċar li l-għan aħħari tal-leġislatur (għalkemm jidher li għad hemm xi problemi fl-aspetti tranżitorji tal-istess emendi) kien li din l-azzjoni bbażata fuq dan it-tip ta’ kuntratt tinstema biss quddiem Tribunal speċjalizzat. Illi b’hekk, għaladarba l-leġislatur ried li jkun it-Tribunal Industrijali li jisma’ azzjonijiet bħal dik odjerna, dan it-Tribunal ma jistax jissokta aktar bis-smiegh tal-kawża. Illi per kompletezza mbagħad, jingħad li f’dan il-każ partikolari ma hemm l-ebda djalogu neċessarju dwar xi aspekt tranżitorju tal-emendi hawn issa applikati.”

9. Kif qal tajjeb it-Tribunal għal Talbiet Żgħar fil-kawża appena ċitata, wara l-introduzzjoni tal-paragrafu ġdid fl-Art. 75 tal-Kap. 452 li ġie inserit bħala Art. 75(1)(b) permezz tal-Att LVIII tal-2020, issa huwa ċar (fejn qabel ma kienx daqstant) li azzjoni minn min iħaddem kontra l-impjegat tiegħu li jabbanduna kuntratt t’impjeg definit u azzjoni ta’ impjegat kontra min iħaddmu li jkeċċih qabel l-iskadenza ta’ kuntratt t’impjeg definit, għall-ħlas ta’ kumpens ta’ nofs is-salarju għaž-żmien li jkun baqa’, taqa’ taħt il-ġurisdizzjoni esklussiva tat-Tribunal Industrijali.
10. Dan l-insenjament il-Qorti għamlitu tagħha fis-sentenza ċitata mill-intimat fl-eċċezzjoni mqajjma minnu, ossia’ dik mogħtija fl-ismijiet: **Absolute Services Limited v. Divina Dulan** (QMĊ, Rik 224/2022, deċiż 17/04/2023).
11. Madanakollu l-fattispecie tal-każ odjern huma differenti billi hawnhekk il-kumpanija rikorrenti, bħala l-prinċipal, mhijiex qed titlob mill-intimat bħala ex-impjegat tagħha fuq kuntratt ta’ servizz għal perjodu ta’ żmien fiss li jhallasha xi kumpens għall-abbandun tal-impjeg tiegħu qabel iż-żmien (ai termini tal-Art. 36(12) tal-Kap. 452) iżda qegħda sempliciment titlob kumpens għal danni li allegatament ikkawżalha matul l-istess impjeg.

Deċiżjoni

12. Billi l-ġurisdizzjoni speċjali tat-Tribunal, mnissla minn dispożizzjoni ta’ liġi speċjali, m’għandhiex tithalla toħroġ lil hinn mil-limiti stretti mfissra f’dik il-liġi speċjali u billi l-Qorti tqis illi b’mod ċar dak mitlub mill-kumpanija rikorrenti tagħmel l-azzjoni tagħha mhux waħda li taqa’ taħt xi waħda mid-disposizzjonijiet tal-Artiklu 75 (1) tal-Kap. 452, il-Qorti tqis illi għandha

**ġurisdizzjoni *ratione materiae* sabiex tisma' din l-kawża u għalhekk qed tiċċad
din l-eċċezzjoni preliminari u tordna l-prosekwiment tal-kawża fil-mertu.**

Spejjeż riservati għall-ġudizzju finali.

V.G. Axiak

Maġistrat

Y.M. Pace

Dep. Registratur